

Thanh tra Chính phủ điểm mặt loạt dự án nghìn tỷ chậm tiến độ

12:56 29/05/2026

Được kỳ vọng trở thành động lực tăng trưởng kinh tế địa phương, tạo việc làm và thúc đẩy phát triển hạ tầng, song nhiều dự án quy mô hàng nghìn tỷ đồng tại Hà Tĩnh và Lâm Đồng lại đang trở thành những "điểm nghẽn" kéo dài nhiều năm.

Thanh tra Chính phủ đã chỉ ra hàng loạt sai phạm từ công tác quy hoạch, giao đất, cấp phép đầu tư đến việc thực hiện nghĩa vụ tài chính, cho thấy những lỗ hổng đáng lo ngại trong quản lý đầu tư và sử dụng tài nguyên đất đai.

Những dự án nghìn tỷ ngủ quên suốt hơn một thập kỷ

Tại Hà Tĩnh, hai dự án từng được xem là biểu tượng thu hút vốn đầu tư nước ngoài gồm Khu du lịch dịch vụ hồ Tàu Voi của Công ty TNHH Quốc tế Polaris KTY Việt Nam và dự án Khách sạn 5 sao - cao ốc văn phòng Hillside Vũng Áng của Công ty TNHH MTV Human City đang trở thành tâm điểm chú ý sau kết luận thanh tra.

Được cấp phép từ những năm 2009 - 2010, với tổng vốn đầu tư đăng ký lên tới gần 3.000 tỷ đồng, nhưng sau hơn một thập kỷ triển khai, cả hai dự án vẫn chưa đạt được mục tiêu ban đầu. Nhiều hạng mục dang dở, tiến độ kéo dài, trong khi quỹ đất lớn đã được giao cho nhà đầu tư từ rất sớm.

Ảnh minh họa

Theo Thanh tra Chính phủ, ngay từ giai đoạn chuẩn bị đầu tư đã xuất hiện nhiều sai phạm nghiêm trọng. Đối với dự án hồ Tàu Voi, cơ quan chức năng cấp chứng nhận đầu tư khi hồ sơ chưa đảm bảo điều kiện pháp lý, thiếu tài liệu chứng minh năng lực tài chính của nhà đầu tư và không thực hiện đầy đủ công tác thẩm định theo quy định. Đáng chú ý, dự án được cấp thời hạn hoạt động tới 70 năm, vượt khung quy định của Luật Đầu tư 2005.

Điều khiến cơ quan thanh tra đặc biệt quan ngại là năng lực tài chính thực tế của chủ đầu tư. Dù đăng ký tổng vốn đầu tư hơn 1.190 tỷ đồng, nhưng trong nhiều năm doanh nghiệp chưa góp đủ vốn điều lệ, tỷ lệ góp vốn thực tế có thời điểm chưa đạt 15% cam kết. Sau hơn 15 năm, số vốn thực tế đưa vào dự án mới chỉ khoảng 205 tỷ đồng.

Những quyết định gây thất thoát ngân sách

Không chỉ dừng lại ở câu chuyện tiến độ, kết luận thanh tra còn chỉ ra hàng loạt sai phạm liên quan đến chính sách đất đai và ưu đãi đầu tư.

Cụ thể, hai dự án tại Hà Tĩnh được hưởng chính sách miễn tiền thuê đất 15 năm không đúng đối tượng, gây thất thu ngân sách nhà nước hơn 2,9 tỷ đồng. Trong đó, dự án hồ Tàu Voi phải thu hồi hơn 1,25 tỷ đồng và dự án Hillside Vũng Áng phải nộp bổ sung hơn 1,6 tỷ đồng.

Ảnh minh hoạ

Đáng chú ý, tại dự án Hillside Vũng Áng, cơ quan thanh tra xác định Ban Quản lý Khu kinh tế Vũng Áng đã thực hiện việc thu hồi rồi giao lại hơn 7.700m² đất cho doanh nghiệp xây dựng khu chung cư thương mại không đúng quy định. Việc giao đất được thực hiện khi chủ đầu tư chưa chứng minh năng lực tài chính, chưa ký quỹ và chưa hoàn thiện thủ tục đầu tư xây dựng nhà ở theo quy định pháp luật.

Những sai phạm này không chỉ đặt ra câu hỏi về trách nhiệm của nhà đầu tư mà còn phản ánh những bất cập trong công tác tham mưu, phê duyệt và giám sát của các cơ quan quản lý địa phương.

Dự án Đambri và bài toán quy hoạch kéo dài

Tại Lâm Đồng, dự án Khu dân cư nông thôn kiểu mẫu Đambri do Công ty TNHH Đầu tư Xây dựng và Phát triển Kỷ Nguyên làm chủ đầu tư cũng được Thanh tra Chính phủ đưa vào danh sách những dự án tồn tại nhiều vấn đề cần xử lý.

Với quy mô khoảng 41ha và tổng vốn đầu tư hơn 1.577 tỷ đồng, dự án từng được kỳ vọng trở thành khu dân cư kiểu mẫu tại TP Bảo Lộc. Tuy nhiên, quá trình triển khai liên tục gặp vướng mắc về quy hoạch và nghĩa vụ tài chính.

Theo kết luận thanh tra, dự án chưa hoàn thành nghĩa vụ tài chính liên quan đến chuyển mục đích sử dụng đất do địa phương chậm phê duyệt đơn giá đất. Bên cạnh đó, giai đoạn 2 của dự án có khoảng 17ha nằm chồng lấn với quy hoạch thăm dò, khai thác bauxite theo quy hoạch quốc gia, khiến việc triển khai

rơi vào thế bế tắc.

Ngoài ra, cơ quan thanh tra cũng chỉ ra những bất cập trong việc bảo lãnh nghĩa vụ ký quỹ và công tác giám sát của cơ quan chức năng khi để xảy ra khoảng trống trong thời gian hiệu lực bảo lãnh ngân hàng đối với dự án.

Cần xử lý dứt điểm các dự án kéo dài

Nhìn từ ba dự án được Thanh tra Chính phủ nêu tên, có thể thấy một thực trạng đáng lo ngại là tình trạng giao đất, cấp phép đầu tư khi năng lực nhà đầu tư chưa được thẩm định đầy đủ, cùng với việc buông lỏng quản lý trong quá trình triển khai dự án.

Hệ quả không chỉ là hàng nghìn tỷ đồng nguồn lực xã hội bị "chôn" trong các dự án chậm tiến độ, mà còn kéo theo nguy cơ thất thu ngân sách, lãng phí tài nguyên đất đai và ảnh hưởng đến môi trường đầu tư tại địa phương.

Thanh tra Chính phủ đã kiến nghị UBND các tỉnh Hà Tĩnh và Lâm Đồng tổ chức kiểm điểm trách nhiệm đối với các tập thể, cá nhân liên quan; đồng thời rà soát toàn diện các dự án để có biện pháp xử lý phù hợp. Trường hợp nhà đầu tư không còn khả năng triển khai hoặc tiếp tục vi phạm cam kết, cơ quan chức năng cần kiên quyết thu hồi dự án, tránh kéo dài tình trạng đất đai bị bỏ hoang nhiều năm.

Đặc biệt, đối với những vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự, Thanh tra Chính phủ yêu cầu chuyển hồ sơ sang cơ quan điều tra để xem xét xử lý theo quy định, bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật và nâng cao hiệu quả quản lý tài sản công.

P.T (t/h)